

El llenguatge

Déu nos en guard!

27/XII/1979

Déu nos en guard! ens van dir un dia, a la Garrotxa, en què explicàvem que havíem estat a punt de posar la mà damunt un escurçó. Déu nos en guard! hem sentit dir centenars de vegades, en què es tractava de la possibilitat d'un fet considerat perillós, i Déu nos en guard d'un ja està fet! quan ha calgut indicar la conveniència de no actuar precipitadament en afers delicats, de resultats irreversibles. Diem, així mateix, d'una manera més personalitzada, Déu me'n guard! i Déu te'n guard, sempre amb aquesta forma arcaica del subjuntiu del verb guardar -guard en lloc de guardi, que és la forma actual— quan la frase té, de fet, valor de modisme en què certes formes tendeixen a fossilitzar-se. Notem, així mateix, l'ús de la forma plena del pronom, nos —en lloc de ens—, la qual, davant el verb, representa també un arcaisme, que retrobem en les fórmules de salutació Déu vos guard! o Déu te guard!

Vet aquí, doncs, unes frases populars i usualíssimes que no han de resultar estranyes per a ningú, i que han de posar en evidència i de fer recordar un dels significats amb què podem fer servir el verb guardar: «preservar, protegir, procurar que no s'esdevingui (a algú o a alguna cosa), un dany, un perjudici, una cosa desagradable, etc». Podem dir, per tant, Aquestes precaucions ens guardaran de complicacions enutjoses o Se sap guardar de visites inoportunes. I, fins i tot, si ho creiem convenient, d'acord amb el caràcter d'un text determinat, en què desitgem evitar un to massa popular o col·loquial, Déu ens en guardi en lloc de Déu nos en guard.

Malgrat tot, i això origina el nostre comentari, llegim en el text d'un autor que, certament, no ignora ni defuig aquestes expressions del llenguatge popular, «Déu ens en lliuri» en lloc de Déu nos en guard! o Déu ens en guardi! cosa que evidencia fins a quin punt hom es deixa influir per la correspondència existent entre el verb del castellà «librar» i el nostre verb «lliurar». Aquesta correspondència no vol dir necessàriament equivalència de significat, la qual, en aquest cas, només és parcial, en el sentit de «fer a mans una cosa». En el sentit que comentem, en català cal recórrer a guardar, d'acord amb l'ús més tradicional, genuí i general del nostre llenguatge popular, desistint decididament —Déu ens en guardi!— d'influències estranyes i perturbadores.

Albert Jané